

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izročijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kroune, za četrt leta 2 kroni, katere naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Slomšekov duh.

Na veliki Slomškovski slavnosti na Ponikvi se je v govorih in napitnicah mnogo povdarjalo o Slomškovem duhu, katerega se naj poprimejo Slovenci pri vsem svojem javnem in zasebnem življenju.

V čem se je kazal posebno Slomšekov duh v tedanjem življenju Slovencev? V ljubezni za slovenski narod, ki naj bi postal močen na zunaj, kreposten v notranjosti. Slomšku je kot duhovniku bilo dobro znano, da zdrži npravo krepost in duševno moč trdna vera narodova, pokazal je pa tudi, da se moramo v verski zanjpljivosti zanašati istotako na lastno delo.

Versko in narodno značajnost je v govoru in pisavi poveljeval, odpadništvo od cerkve in materinega jezika pa je bičal, kakor nihče pred njim. Iz idealne ljubezni do svojega rodu je nazival svoje rojake navadno le „ljube sestre Slovenke in ljubi bratje Slovenci“, dočim za narodne izdajice ni našel dovolj pikrih priimkov.

Slomšek je kot knez miru učil ljubezen do bližnjega, a ne iz ozkosrčnega stališča, da bi se ne smelo delati razlike med bližnjim — prijateljem in bližnjim — sovražnikom. Odpadništvo od vere in narodnosti je grd greh, greh pa se mora črteti in zatirati, zato tudi odpadnikom ni prizanašati, dokler ne zapustijo svojih zmot.

Poedini lahko odpusti svojemu sovražniku, narodnim sovražnikom bil bi opravičen odpuščati cel narod. Kakor se v okrilje katoliške cerkve sprejme odpadnik šele potem, ko se je s cerkvijo popolnoma spravil, se odpovedal vsem zmotam ter na novo prisegel zvestobo, tako tudi narod svojih odpadnikov ne more in ne sme poprej šteti v svoje vrste, dokler mu ne skažejo popolnega zadoščenja.

Ljubezen do svojih rojakov — bratov in sestic — ne obsega po Slomškovih načelih le ednega sloja, le edne stranke, dočim bi se drugi pristaši smeli blatiti grše nego odpadniki in brezverci. To si naj zapomnijo stranke, ki so na Ponikvi povdarjale potrebo Slomškovega duha.

Slomšek ni nosil narodnosti na jeziku, ni deloval za svoj narod iz sebičnih namenov, nasprotno: marsikatero grenko-uro mu je zadajala njegova odločnost. Da se mu je v kljub tedanjemu absolutizmu pripoznala škofovska mitra, dokaz je pač najboljši, da je njegovo požrtvovalno delovanje bilo Bogu všeč, njegovim višjim pa imponovala njegova čista ljubav do svojega rodu.

Slomšek ni nehal delovati za narod, ko je dosegel najvišje dostojanstvo v deželi, to mu je temveč njegov napor podvojilo. „Treba ni, da živim, treba pa je, da svoje dolžnosti izpolnjam!“ Koliko imamo Slovenci mož, ki bi na vrhuncu svoje časti in slave tako govorili?

Češko gibanje na Dunaju.

Dunajski Čehi in Čehi sploh so nam največji uzor politične in narodne delavnosti. Češka narodna delavska stranka na Dunaju je sklicala v nedeljo dne 29. malega srpana velik „tabor lidu“, katerega se je udeležilo deset tisoč dunajskih Čehov, a ne tri tisoč, kakor so nemški časopisi nalašč poročali. Urednik Stříbrný je go-

voril navdušeno o bojni zgodovini za češko šolstvo in je končno posebej razlagal češke šolske razmere na Dunaju, rekoč: „Vse dosedanje vlade niso hotele češki šoli „Komenskega“ priznati pravico javnosti, one se niso ravnale po stvarnih razlogih, temveč kakor je sam bivši naučni minister Madeyski priznal, le iz ozirov na dunajsko ozračje. Vlade se torej uklanjajo nemškemu komandu!“ Govornik je nadalje primerjal šolske razmere Nemcev v Pragi in na Dunaju dostavljajoč: „29.000 Nemcev ima v Pragi mnogo ljudskih, meščanskih, srednjih šol in dve visoki šoli, a 400.000 Čehov na Dunaju nima niti edne javne šole. To sistematično zatiranje češkega elementa mora imeti svoje dni zle posledice. Sami si moramo pomagati, vlada nam ne bode prostovoljno ničesar dala, temveč mi jo moramo z lastno močjo k temu prisiliti, a moč dosežemo le po lastni trdni organizaciji!“

Sledeči govornik Chlubna je razpravljal o zahtevah nižjeavstrijskih Čehov v smislu stavljenih resolucij. Z ozirom na dejstvo, da je na Nižje Avstrijskem več izključno slovanskih krajev in več občin z veliko slovansko manjšino, zahtevajo te resolucije ustanovitev ljudskih, meščanskih in drugih šol na Nižje Avstrijskem. Nadalje se v njih zahteva uravnavanje ustave v kulturnih vprašanjih na podlagi zgodovinskega prava posameznih kronovin in dežel z narodno avtonomijo. Za volitve v državni zbor se zahteva vseobčna tajna, direktna volitev s primernim zastopanjem manjšine. Končno zahtevajo resolucije tiskovno svobodo, svobodo zborovanja in svobodno kolportajo kakor tudi šolnine proste šole.

Resolucije obeh govornikov so se navdušeno sprejele.

Tabor se je izvršil mirno, dostojno in častno ter ni imela mnogobrojno koncentrovana dunajske policije peš in na konjih nobenega povoda v mes posegati.

Naši bratje Čehi so budni in se uzorno organizirajo, kar bodi nam Slovincem kažipot, kaj nam je storiti, da si pridobimo pri vladi in Nemcih spoštovanje.

Pri nas se nemški tatovi plazijo krog hiš; kajti naše ljudstvo in poslanci — dremajo!

Celjske in štajarske novice.

(Za potrjene novince.) Letos v vojake potrjeni mladeniči so se razvrstili po žrebni številki sledeče: Prvo naborno leto v stalno vojno, drugo naborno leto do žrebne številke 390 v stalno vojno, od 390 do 965 žrebne številke v deželno brambo. Od 965 žrebne številke naprej v drugem nabornem letu ter celo tretje naborno leto pa v nadomestno rezervo.

(V Celju in na Pruskem.) V Poznanju se bi bila imela vršiti pretečeno nedeljo poljska telovadna slavnost. Pruska vlada pa je prepovedala nositi sokolske obleke in zastave, tujcem pa zagrozila, da jih bo dala aretovati in izgnati. Prav kakor v avstrijskem Celju!

(Duhovniške premembe.) Č. g. Fr. Zdolšek, župnik pri Sv. Jurju ob Taboru, je imenovan knezoškofijskim duhovnim svetovalcem. Mari-

borski kanonik, č. g. Jos. Pajek, je imenovan stalnim profesorjem pravoslovja, č. g. dr. Fr. Kovačič pa fundamentalne dogmatike in modroslovja na mariborskem bogoslovju. Župnijo na Polensaku je dobil ondotni provizor č. g. Fr. Valenko. Župnijo v Trbonjah oskrbuje vuzeniški dekan č. g. Henrik Verk. Premeščen je č. g. kaplan Karol Kumer iz Konjic v Tinje.

(Žalec.) Vabilo. Meseca septembra t. l. vršila se bode v Parizu razstava letošnjega hmelja. Kdor se misli razstave udeležiti, naj to naznani hmelj. društvu vsaj do 19. t. m. Razstavili se bodo le hmeljni uzorci, težki do 2½ kg. Stroške za voznino pokrije deloma hmelj. društvo, deloma specialni komite za to razstavo v Pragi. Embalažo preskrbelo bode hmelj. društvo, katero podaja tudi vse druge podrobnosti. Za hmelj. društvo Anton Petriček.

(Umrla je) v Dobrni dne 7. t. m. gospa Marija Kummer, mati graškega odvetnika dr. Karola Kummer in soproge mariborskega drž. pravdnika dr. Nemanica.

(„Cesarska“ zavarovalnica.) Iz Savinjske doline se nam je pritožilo več posestnikov, da je tam okoli hodil po novem letu nek Ranner, agent graške vzajemne zavarovalnice, ki je pridobival zavarovance s tem, da je predstavljal zastopano družbo kot cesarsko. Res pa je, da ni nobene cesarske zavarovalnice, temveč so nekatere le privilegovane „c. kr. avstrijske“ zavarovalnice, kar pa nima s cesarskim ali državnim značajem nič zajednega. Toliko v svarilo.

(Izlet na Menino), ki sta ga mislile prirediti skupno savinjska in kamniška podružnica Slov. plan. društva dne 15. julija in ki se je preložil radi nekih nepričakovanih ovir bode zanesljivo v nedeljo dne 19. t. m. Iz Ljubljane prihitijo „Planinski piparji“ in nekaj drugih prijateljev turistik. Ker hoja na Menino nikakor ni težavna in ker obeta biti ta sestanek planincev v ljubki gornjegrajski koči prav zanimiv, — pridejo tudi pevci iz Gornjega grada in od kamniške „Lire“ je upati obile udeležbe. Iz Vranskega na Menino je 3 ure hoda. Vsak naj seboj prinese jedila. Želeti je, da se naznani odboru Sav. podr. v Gornjigradu število udeležencev, da se preskrbi dovolj pijače. Na veselo svidenje!

(V Laške toplice) je prišlo do 7. t. m. 241 strank s 683 osebami.

(Nezgod.) V Savi je utonil pri Sevnici šolar Gabrič, sin istoimenega posestnika na Žigarskem vrhu. Ženi posestnika Antona Perca ravnotam je razparal vol z rogama trebuh.

(Na Bizeljskem) muči ondotno učitelstvo — dva učitelja in dve učiteljici — slovensko mladino že v prvem šolskem letu z nemščino. O teh germanizirajočih prikaznih na slovenski šoli nam je obljubljen daljši popis.

(Slomškova ljudska knjižnica.) Naše zadnje poročilo o ustanovitvi omenjene knjižnice nam je v toliko popolniti, da je ponkovski rojak, magistratni policijski svetnik v Ljubljani gosp. Fr. Podgoršek, na dotičnem sestanku ponkovskih akademikov izjavil, da ustanovi in vzdržuje on sam ljudsko knjižnico v spomin Slomškovega

stoletnega rojstva ter bode to knjižnica ob obletnici, t. j. dne 26. novembra izročil ljudstvu.

(Živinski sejem v Slov. Bistrici) dne 25. m. m. je bil eden najboljših. Priglasilo se je 1518 glav živine, katere se je nad polovico pokupilo.

(S Slatine) se nam poroča: Jugoslovanski mecen, škof Strossmayer, ki praznuje letos 50letnico svojega škofovanja, poslovil se je od tukajšnjih toplic, v katere že 40 let zahaja, 9. t. m. Prej se mu je 50 hrvatskih in 10 slovenskih duhovnikov poklonilo. Vsi so ljubljence slavili; Slovenci so mu tudi lepo zapeli nekaj slovenskih boljnih skladb. Pri odhodu mu je slovenski dijak Drušković podaril s primernim nagovorom šopek, na kar je dika Jugoslovancov obljubil, da bode radi Slovencev še obiskal Slatino, ako mu Bog življenje da; četudi mu slatinski Nemci ne ugajajo.

(„Štajerc“ = „gifta krot“) in „Pettauer Zeitung“ se hvalita, da imata med naročniki tudi ptujskega prošta č. g. Flecka. Ker to ni mogoče, da bi slovenski in še tako odlični duhoven podpiral lista, ki ravno tako napadata vero in cerkev, kakor narodnost, prosimo pojasnila, da zavrnejo grde laži teh listov.

(Tatvina.) V noči od 8. na 9. t. m. udrli so neznani lopovi v prodajalno „Kmetijskega društva“ v Leskovcu pri Ptuj ter pobrali precej blaga za obleke. Denar je bil varno shranjen, le nekaj drobiža so dobili v pest.

(Od Sv. Antova v Slov. goricah.) Dne 19. t. m. priredi tukajšno bralno društvo v čast stoletnice naše dike, našega narodnega buditelja Ant. Martina Slomškega, sijajno veselico s petjem, govori in igrokazi. Ves slovenski svet praznuje ta slovesen spomin z navdušenjem, zaostati nočejo tudi Antončani. Da pa moža, ki si je pridobil toliko zaslug za narod slovenski, dostojno počastimo, želeli bi bilo, da se zbere na ta dan občinstva od vseh vetrov. Posebno vam dragi župljani polagam na srce: Pridite na ta dan v ogromnem številu, pokažite vsemu svetu, kako častite spomin vrlega Slomškega. S svojim mnogobrojnimi pohodom povečujte slavo moža, ki je žil in bil le za vas. Ne dajte se tedaj sramotiti. Na noge tudi bratje sosed! Pribitite od vseh strani na krasen grič sv. Antona, ne bode vam žal par korakov, saj storite v slavo moža prvaka. Slovenska inteligenca po naših trgih! Zavedaj se! Ravno ti vzbujáš v prostem narodu navdušenje, ako vidi ono tebe zbrano v lepem številu. Tujci in domačini, upamo, da bode dvorana prenapolnjena do zadnjega kota, kar leze in gre — na noge! Može in žene, fanti in dekleta, da se vidimo dne 19. t. m. v šolski sobi. Ne bode vam žal.

(Tečaj za učitelje meščanskih šol) se otvori v Mariboru dne 24. septembra t. l. Sprejema se učiteljstvo, ki ima usposobljenost za javne ljudske šole, brez tega dokazila bo sprejem le izjemoma.

(Posredovalnica za ženske posle v Mariboru.) V Mariboru se je ustanovila posredovalnica za ženske službe pod imenom Marijanišče. Vodstvo so prevzele šolske sestre, ki so kupile prostor za 26.000 kron, kjer se bo zidala prihodnja spomlad hiša. V ta namen je poklonil že rajni škof Stepišchnegg 6000 kron. Društvo ima namen svojim katoliškim udom pomagati za službe ter jih v času brezslužbenega stanja preskrbovati in poučevati. Predsednik je dr. Križanič, podpredsednik dr. Matek, tajnik Štraki, blagajnik Čede.

(Sestanek maturantov iz leta 1880.) Dne 21. t. m. zberejo se v Mariboru vsi oni gospodje, ki so na ondodni gimnaziji napravili maturo leta 1880. Sklicatelja prijateljskega sestanka sta dunajska vseučilišna profesorja dr. Frank in dr. Murko.

(Šola sv. Cirila in Metoda na Muti) se razširi z drugim šolskim letom v dvorazrednico, da bo mogoče sprejemati tudi dečke.

(Nepredvidnost s smodnikom.) V Grassnitzbergu pri Spielfeldu je imel posestnik Anton Polz v kleti več kil smodnika za streljanje zoper tečo. Dne 9. t. m. je šla njegova žena po sladkor v klet. Po tleh je bil raztrošen smodnik, na katerega je postavila velik kos sladkorja ter ga sekala. Pri tem se je smodnik užgal, razdjal klet ter podsul ženo.

(Prepovedan izvoz svinj) Hrvaška vlada je prepovedala izvažati svinje iz občine Gornja Vižinga v slovenjegraškem ter iz Žetal v ptuj-skem okraju. Nadalje je prepovedano izvažanje svinj na Hrvaško skoraj iz vseh gornještajarskih okrajnih glavarstev.

XII. skupščina „Zaveze jugoslovanskih učiteljskih društev“ v Mariboru.

Slovensko in hrvaško učiteljstvo tostranske državne polovice ume svojo nalogo stanovske organizacije izvrstno reševati in impozantno nastopiti pred slovensko javnostjo. To je pokazala XII. skupščina „Zaveze jugoslovanskih učiteljskih društev“, ki se je vršila dne 8. t. m. v prostorih „Narodnega doma“ v Mariboru tako sijajno, kakor doslej še nobenkrat, izvzemši povodom „Zavezine“ desetletnice v Ljubljani.

Zborovanje se je raztegnilo na dva dneva. I. V sredo, dne 8. velikega srpana se je vršila popoldne ob 4. uri seja upravnega odbora, v kateri se je poročalo o delovanju vodstva „Zaveze“ in se je določilo poročilo za delegacijo, ki je zborovala zvečer od 8. do 10. ure. Oposlanci ali delegatje posameznih učiteljskih društev so prišli skoro polnoštevilno. Bilo jih je navzočih okoli 100. Bila so zastopana vsa društva, le šentlenartska, slov. bistriško in ljutomersko učiteljsko društvo ni prijavilo uradno svojih odposlancev, in to kaže, da je v teh društvih nekaj gnjilega, a bila so zasebno po tovariših zastopana. Delegatje kočevskega učiteljskega društva pa niso prišli.

Iz tega zborovanja posnemamo, da šteje „Zaveza“ 34 učiteljskih društev po Štajarskem, Kranjskem, Primorskem in v Istri s 1504 udi.

Najdelavnejša so štajarska učiteljska društva, a črnomeljsko na Kranjskem spi spanje nezavednosti. Nekatera druga društva jedva javljajo svojo delovanje, teh je sicer malo, a so potrebna temeljite reorganizacije. V nekaterih okrajih še ni nobenega učiteljskega društva, tam ga bode treba ustanoviti. V zadnjih letih se je slovenskemu učiteljstvu pridružilo v „Zavezi“ tudi vrlo hrvaško učiteljstvo iz Istre in če Bog da, se mu še pridruži tudi hrvaško učiteljstvo v Dalmaciji. Po pravici si je torej „Zaveza“ pridejala ime „jugoslovanskih avstrijskih učiteljskih društev“.

„Zaveza“ izdava: a) „Učiteljski Tovariš“ politično šolski list za učiteljstvo in prijatelje šole. Nobeden zaveden učitelj bi ne smel biti brez tega lista. Naročnikov ima 760, ki pa žali bog vsi točno ne plačujejo naročnine.

b) „Popotnik“, pedagoški znanstven list, katerega si naj naroči vsaka šola, okrajna učiteljska knjižnica itd., kajti kolikor bolj bomo skrbeli za znanstveno izobrazbo učiteljstva, toliko boljše bodo naše šole. Naročnikov ima le 760, kar je z ozirom na veliko število šol vseh imenovanih dežel gotovo premalo.

c) „Zvonček“, list za šolsko mladino, katerega si naj naroči vsaka šola za šolsko knjižnico, ima 908 naročnikov. „Zvonček“ je izvrstni mladinski list s podobami in je po naših družinah še vse premalo razširjen, na kar opozarjamo slovensko občinstvo. „Zaveza“ vzdržuje šolski muzej v Ljubljani, ki je jako velikega kulturnega pomena za slovensko šolstvo.

Za mladino izhaja tudi „Zvončeku“ ednaki list „Vrtec“, ki se tudi priporoča v naročevanje, čeprav ne dosega krasnega „Zvončka“.

Izven „Zaveze“ izdava peščica slovenskih učiteljev na Kranjskem, tudi list „Slovenski učitelj“.

Po naročilu „Zaveze“ izdava Andrej Gaberšček v Gorici „Knjižnico za mladino“, ki je jako primerna za naše šolske knjižnice in se torej krajni šolski sveti, bralna društva in naše družine na njo tem potom opozarjajo s prepričanjem, da smo dolžni skrbeti za širjenje slovtva za mladino. Narod mora napredovati v vseh strokah, le tako postane čil in močan.

Ako pomislimo, da razvija slovensko učiteljstvo pokraj mučnega šolskega pouka tudi izven šole tako delavnost, da sodeluje v javnosti pri vseh narodnih društvih ter iz svoje majhne plače žrtvuje toliko za svojo stanovsko organizacijo v lastno korist in v korist slovenskega

naroda, smemo reči, da ono nadkriljuje idealno vse druge stanove našega naroda; kajti nobeden stan ni tako organizovan, nobeden tako uprežen v delo narodove omike. On drži visoko svoj prapor: „V delu je blagor!“

Tu ne mislimo z ozirom na pičli prostor priobčevati ne pozdrava „Zavezinega“ predsednika, ne poročila tajnikovega, blagajnikovega različnih računov itd., pač pa konstatujemo, da se je delegacija ob vihnem odobravanju izrekla za slogo med duhovništvom in učiteljstvom; slovensko učiteljstvo si želi sloge z duhovništvom. (Dalje prihodnjic.)

Druge slovenske novice.

(Ljubljana ob cesarjevem 70letnem rojstvenemu dnevu.) Ljubljanski župan g. Hribar je izdal razglas, da se v predvečer cesarjevega rojstnega dne t. j. dne 17. t. m. razsvetle, dne 18. avgusta pa z zastavami okrasé vsa mestna poslopja. Tudi ljubljansko meščanstvo ne bo zaostalo.

(Potrjen zakonski načrt.) Cesar je potrdil zakonski načrt kranjskega deželnege zbora, s katerim se spremenijo nekatere določbe zakona z dne 29. aprila 1873 glede pravnega razmerja učiteljstva.

(Zaveza avstrijskih jugoslovanskih učiteljev.) V predsedništvo „Zaveze“ so bili izvoljeni: Luka Jelenc, predsednikom, Luznar, blagajnikom, Česnik, tajnikom. V upravni odbor pa: za Kranjsko gg. Ivan Šega, Anton Porekar in Josip Bačič; za Štajarsko gg. Fran Kocbek, Vekoslav Strmšek in Anton Petriček; za Primorsko gg. Božo Dubrovič, Ignac Križma in Anton Berginc.

(Drugi slovenski katoliški shod v Ljubljani.) Spored obravnave in shodov: Ponedeljek, 10. septembra ob 5. uri popoldne „Pridi sv. Duh“ in blagoslov, Stolna cerkev. — Ob 6. uri zvečer Osnovni shod, Alojzijevišče. — Ob pol 9. uri zvečer Zabavni večer „Meščanskega kluba“, „Katoliški dom“. — Torek, 11. septembra ob 8. uri zjutraj: Slovesna sv. maša, stolna cerkev. — Posvetovanje odsekov: Od 10. do pol 12. ure Šolstvo, „Katoliški dom“. — Od 10. ure dalje Socijalni odsek, Staro strelišče. — Od 10. ure dalje Časnikarstvo, „Rokodelski dom“. — Od pol 12. do 1. ure popoldne Krščansko življenje, Semeniška knjižnica. — Od pol 3. do pol 4. ure Šolstvo, Semeniška knjižnica. — Od pol 3. ure Socijalni odsek, Staro strelišče. — Od 2. ure dalje Časnikarstvo, „Rokodelski dom“. — Od pol 4. do pol 5. ure Krščansko življenje, Semeniška knjižnica. — Od pol 6. ure zvečer I. slovesni shod, Alojzijevišče. — Od pol 9. ure zvečer Pozdrav „Slov. kršč. socijalne Zveze“ katoliškemu shodu, „Katoliški dom“. — Sreda, 12. septembra. Od 8. ure zjutraj Tiha sv. maša (govor), Stolna cerkev. — Ob pol 10. uri zjutraj II. slovesni shod, Alojzijevišče. — Ob 3. uri popoldne III. slovesni shod, Alojzijevišče. — Ob 7. uri zvečer Slavnostni komers akademicega društva „Danice“, Staro strelišče.

(Strela) je udarila v noči 9. t. m. v Zeschkotovo vilo na Erjavčevi cesti v Ljubljani ter poslopje precej poškodovala.

(Odlikovanje.) Cestar A. Šabec v Hrastju, je odlikovan s srebrnim križcem za zasluge.

(Lov na divje kozle) so priredili v Kamniških planinah dne 13. in 14. t. m.

(Mestna občina v Kranju) je sklenila na primeren način proslaviti 70letnico cesarja Franca Jožefa I.

(Dekanom v Kranju) je imenovan d. g. Anton Žlogar, dosedaj župnik v Kranjski gori.

(Veliko Prešernovo slavnost) priredi „Narodna čitalnica“ v Kranju dne 16. septembra t. l. Pri tej priliki se tudi vzida spominska plošča v hišo, v kateri je pesnik dolgo časa stanoval in umrl.

(Požar) je uničil dne 2. t. m. na Bregu pri Kranju gospodarska poslopja posestnice M. Petrič ter povzročil do 4200 K škode.

(Cerkev v Šmartnem pri Litiji) je pregledala vladna komisija, ter konstatovala, da je zid le nagnjen, ne da bi se bilo bati kake nesreče.

(Stekla mačka) je ogrizla 65letnega Petra Starašince iz Krasnice v črnomaljskem okraju. Prepeljali so ga v Pasteurjev zavod na Dunaj.

(Občinske volitve v Vipavi) so se vršile dne 11. t. m. že četrto. Zmagala je zopet napredna stranka.

(92. letni god!) Tinjski prošt č. g. Lovro Serajnik, je obhajal pretečeni petek 92. letni god; „Mir“ mu je prinesel pri tej priliki ljubko častilko v verzih. Tudi mi čestitamo vrlému rodoljubu prav prisrčno.

(Slovenska trgovina v Celovcu.) Gospod Julij Ivanetič, je kupil v Celovcu Hornovo trgovino s špecerijskim blagom.

(Čebelarstvo razstava v Celovcu.) Za čebelarstvo razstavo v Celovcu se je oglasilo 140 udeležencev, in sicer s Koroškega 62, s Štajarskega 10, s Kranjskega 6.

(Umrli je) v Celovcu dne 4. t. m. polkovnik Karol baron Schneider pl. Arno, ki je služboval celo življenje med slovenskimi vojniki — poprej pri 7. lovskem bataljonu, zadnji čas pri deželni brambi. Čistal je slovenske vojake ter se tudi slovenskega jezika popolnoma priučil.

(Žalovanje v Trstu za italijanskim kraljem) je doseglo svoj vrhunec na dan pogreba umorjenega kralja. Vse trgovine so morale biti zaprte, mladi neodrešenci pa so se drli po ulicah „Viva Italija!“ Zaradi teh izdajalskih klicev je bilo več mladenčev aretovanih.

(Zraščena dvojčka) je rodila v Gorici žena narednika pri 47. pešpolku, Puella. Deklici sta bili dobro razviti ter od prs do trebuha skupaj zraščeni. Umrli sta kmalu po porodu.

(Za klobukom v prepadi.) V Dolju pri Tolminu je kosil 60letni Andrej Hlinčič blizu globokega prepada. Veter mu je odnesel klobuk proti 400 m globokemu prepadu; ko ga je hotel vloviti, padel je v prepad ter se ubil.

(Ravnateljem pazipske hrvaške gimnazije) je imenovan profesor istega zavoda gosp. Fr. Matejčič.

Dopisi.

Vitanje. Po vitanjskem trgu je grmelo. Samo treščilo ni. A bilo se je bati. Črni oblaki so pokrili nežne glavice našega prebivalstva. V nedeljo jutraj, ravno ob solnčnem svitu — nek svetli žarek solca je pozlatil divno našo trobojnico in z njo vetrček je dihal ter se je igral z njo prav ljubko na prijazni kaplaniji. Po vitanjskem trgu pa je šumelo kakor v čebelnjaku, kadar se pripravljajo čebelnice na veseli roj. Mislili smo, da bo dežja in boja. Pa slovenski ratar je bistre glave in zdrave pameti. Znal je z rojem modro ravnati.

Vsuli so se roji iz pretesnih stanovanj in naravnost se vsedejo na slovensko zastavo. A ona se je vila v krasnih svojih barvah, češ, „zastava že razvita sem“, morilna cev nabita je“ in bojni grom so Vitanjčanje.

Ta divna naša trobojnica jim je bila „trn v peti“. Kar videti je niso mogli. Nekateri mladički so se od jeze penili, pa bali so se, da ne izgube belih še zobkov od jezice, poklicali so slavno občino na pomoč. Seveda „vrana vrani ne izkljuje oči“, ala mladenčkom na pomoč! Letalo, hujskalo, jezilo, penilo se, škripalo z zobmi in vpilo „nieieieder“ in pripravljalo se je skoro vse iz trga, da vidi, kako se bo trgala slovenska trobojnica in teptala po tleh. Celo odlično gospodstvo je držalo za vrh ter hotelo zagtegniti vrat samostojnemu slovenstvu.

Ali pod vibrajočo se zastavo so štali kakor skala in kost brhki, hrabri pohorski fantje in se niso premaknili z mesta. Zahtevala se je zastava. Srčnih fantov je bil le odgovor: „Zakaj? Saj to ni nič hudega. To je le znamenje naše narodnosti.“ Na te besede sta pa župan in občina poklicala orožnike na pomoč. Civkali so tržki speljančki kakor piščeki okolo kokle in se zaganjali v pohorske korenjake, kakor vrabci v sovo, pa fantje „Slovenije“ se še mnogo ozrli niso na nadležne nagajivčke. Vendar, Slovan napreduje in se vzpenja na konja; zato ne kriči, ampak se dá pomiriti in prizanaša.

Tržanom se je posrečilo dobiti ključ kapelanije. Neke stara ženica je imela ključ in ona boječa se seveda župana, stražnika in orožnikov in občinskih mož, odprla je kapelanijo. Gospod

kapelan je pa bil v cerkvi. Tako je nevedna ženica preslepljena od nasprotnikov zavila zastavo in jo shranila. Fantje so pa mislili, da je ženica, na povelje kapelanovo spravila zastavo; zato so bili mirni.

Obesila se je zastava radi sprejema na novo nastopajočega župnika v faro. Ljudstvo ga je lepo sprejelo v procesiji ter mu izkazalo svojo udanost. Le tržani, ti morajo vedno kaliti čisto vodo. Saj je vse zastoj napenjati se žabi na travniku; večja ali ednaka ne bo nikoli volu, pravi naša pravljica. Prave Slovence prevarjati v hajlovce, je pa tudi težje kakor skale grizti. Zapomnite si!

Iz Ptujca. (Postopanje Nemcev in nemčurjev proti Slovincem.) Znano je sovražno postopanje Nemcev in nemčurjev nasproti Slovincem v Ptujcu. V mestnem zastopu se pojavlja tako, kakor v gostilni in na ulici. Mestni zastop dovoli malo denarno podporo za uboge šolarje, pa pristavi pogoj, da so izključeni vsi učenci in učenke slovenske narodnosti! Mestni zastop daje podporo „Südmarki“, podpira protestantsko občino, le za Slovence nima groša. Mestni zastop prekršča ulice, napravil je iz „Kirchgasse“ „Bismarckgasse“ v zasramovanje Slovencev in avstrijskega domoljuba. Razun sodnijskega uradnika Kerscheta in gimnazijalnega profesorja Brigole so delujejo nemčurški trgovci in obrtniki, med tem župan Ornik, trgovci Kaiser, Sadnik, Kollenz, Selinšek, Kasper, vrvar Strohmayer, notar Filafferro itd. v prvi vrsti.

Ljudje, kateri poglavito živijo od denarja slovenskega ljudstva, obnašajo se tako predrzno, nesramno nevhvaležno.

Kedaj se bodo slovenskemu kmetu oči odprle, da bode vedel razločevati med prijatelji in sovražniki, med prijatelji in hinavci, da se bode prvih držal, drugih ogibal. Kdor ni z nami je proti nam! Nemci in nemčurji ne prizaneajo nobenemu Slovincu, če je še tako miren in pohleven! Kjer je le prilika mu škodojejo; kjer se da, ga vničijo! Krčmar Muršec, volil je kot Slovenec lani s Slovinci v okrajni zastop. Pek Ornik bil je toli predrzen, da ga je radi tega kar prijel, češ, kako more on kot meščan s Slovinci voliti! Muršec ima blizu sejmišča svojo krčmo. Prosil je dovoljenja, da bi smel vino in pivo točiti na sejmišču. Ni dobil dovoljenja. Točiti pa sme sedaj krčmar nemške Švicarije, katera je navadno prazna! G. Muršec dovoljenja ni dobil, ker je Slovenec, drugega razloga ni. Ker so se Slovinci tudi v ptujskem okraju začeli gibati, napada njih „Štajerc“ in „P. Zeitung“. Posebno pred kmetijskimi društvi (zadrugami) imajo Ptujčani strah. Zato so napadli tudi vrla posestnika Mihaela Brenčič in Iv. Grahar, češ, da hočeta osnovati kmetijsko društvo! Kmetijsko društvo je krvavo potrebno za ptujski okraj in le želeži je, da bi se v kratkem osnovalo, naj ga osnuje, kdor si budi! Ako bi bili Ptujčani res prijatelji kmeta, kakor se delajo, morali bi kmete podpirati, če si ti skušajo sami pomagati. Pa so le volkovi v ovčji koži!

Politični pregled.

(Državni zbor.) se ne skliče meseca septembra, temveč šele v oktobru. Poljski poslanci se nekako ponujajo vladi in Nemcem za uravnavo parlamentarnega stanja, ker vedo, da se desnica ne bo več nanje ozirala.

(Šolstvo na Moravskem.) Človek bi mislil, da imajo Čehi vsaj doma na Češkem in Moravskem dovolj šol. Temu pa ni tako. Vseh šol na Moravskem imajo Nemci mnogo več, dasi je njihovo število daleko manjše kot Čehov. Nemških srednjih šol je 29, čeških pa 27; realk imajo Nemci 15, Čehi samo 11. Tako pride že na 23000 Nemcev edna srednja šola ter na 60000 Čehov edna. Realke imajo Nemci po edno že za 44000 prebivalcev, Čehi šele za 144000. Krivica povsod, kjer je Nemec v deželi.

(Hrvaški deželni zbor) se snide prve dni oktobra h kratkemu zasedanju, da reši proračun za leto 1901. Potem se zasedanje prekine do meseca decembra.

(50letnica Strossmayerjevega škofovanja) se ne vrši 2. septembra, kakor so po pomoti poročali hrvaški listi, temveč dne 8. septembra, na praznik Male Gospojnice.

(Starši srbskega kralja Aleksandra ob poroki.) Poroki mladega srbskega kralja je prisostvovalo nad 30.000 ljudstva, ni pa se ga spomnil oče Milan, a tudi mati Natalija mu ni čestitala. Dva dni po poroki je izdal kralj ukaz, da se polk 8., ki je dosedaj nosil ime Natalije, prekrsti na ime Dragina, istotako tudi višja dekliška šola.

(Zaprisega novega italijanskega kralja.) Kralj Viktor Emanuel III. je dne 11. t. m. slovesno prisegel na ustavo. Potem so bili zapriseženi senatorji in poslanci.

(Skupno policijo zoper anarhiste) snujejo Belgija, Francoska, Italija in Španija. Stroške bodo nosile države skupno.

(Vojna v Afriki.) V Pretoriji so baje Angleži zasledili zaroto, ki je hotela postreliti vse častnike, Roberta pa ujeti. Robertova armada je neki ujela v okrajih Betlehem in Harrysmith 4140 Burov.

(Vojna na Kitajskem.) Mednarodne čete so dobile vendarle vrhovnega poveljnika v osebi nemškega vrhovnega poveljnika Waldersee. Dne 21. m. m. je pogorelo v Pekingu avstro-ogrsko poslatništvo z inventarjem in arhivom vred. Rusi so se polastili kitajskega mesta Ni Čvang ter ga razdžali. Mednarodne čete še vedno niso odpovalale proti Pekingu, ker se ustavljajo Rusi in Francozi. V Pekingu je zbranih 25000 oboroženih Kitajcev. — Dne 4. t. m. unel se je pri Hsingu blizu Tientsina boj med Kitajci in mednarodnimi četami. Kitajci so se morali sicer umakniti, vendar imajo tudi evropske čete velike zgube. Samo Rusi so zgubili 500 mož. Drugi dan, dne 5. t. m. so zasedle mednarodne čete Yangtsun, a zgubile so pri tem 332 vojakov. Govori se, da se hoče Li Hung Čang polastiti kitajskega prestola.

Književnost.

(Nova liečbena znanost.) V tiskarni Fischer v Zagrebu je izšla druga izdaja izbornega prevoda Kuhnove zdravniške knjige z natančnim poukom o vsaki bolezni in kako je iste zdraviti brez zdravnikov in operacij. Knjiga je izšla dosedaj skoraj v vseh jezikih. Ker Slovinci še nimamo svojega prevoda, nam bo gotovo dobro došla ta hrvaška izdaja, ker jo prav lahko vsak Slovenec razume. Cena 296 strani obsegajoči knjigi s slikami je 5 kron.

Razne stvari.

(V Stolnem Belemgradu na Ogrskem) je umrl dne 11. t. m. škof Steiner.

(Umrli je) v Budapešti podpredsednik mag-natske zbornice, pl. Szilavy.

(Obravnava proti morilcu Bresciju) se vrši v Milanu dne 29. avgusta. Ljudstvo zahteva smrt kraljevega morilca, toda, ker je v Italiji smrtna kazen odpravljena, obsojen bo morilec le v dosmrtno težko ječo.

(Trije Slovinci v Ameriki ponesrečili) Blizu Hbbing Minn. je ponesrečilo pri neki razstrelbi deset delavcev, med katerimi so bili tudi trije Slovinci. Ker pa so trupla grozno razmesarjena, spoznali so le Fr. Ploša.

(Vročina in nalive v Ameriki) V Newjorku je znašala pretečeni mesec vročina 106 stopinj. Vsed vročina je umrla 20 oseb, 51 pa jih je zbolelo. — V državi Texas so imeli strašne nalive. V Colomanu se je utrgal nad mestom oblak ter je utopil 19 oseb.

Loterijske številke.

Trst 11. avgusta 1900: 68, 81, 19, 10, 16.
Linc „ „ 89, 15, 7, 10, 29.

Slomšekova podoba

najprimernejše darilo vsakemu čestilcu nepozabnega vladika, na močnem usnje-papirju, po najboljši sliki, dobiti je brez okvirja po 3 in 5 gl., v zlatem ali naravnem okvirju po 10, 12 in 15 gl., pri

Dragotin Hribar-ju

— v Celju. —

Preprodajalci, če jih vzemo najmanj 20 komadov, dobijo primeren popust.

Ženitvena ponudba.

Trgovec in posestnik na Spodnjem Stajarskem v lepem kraju, se želi takoj poročiti z gospico ali vdovo brez otrok od 25—30 let. Želi se par tisočakov. Le resne ponudbe sprejme upravnštvo „Domovine“ do 25. t. m. (328) 3-1 pod „Marljivost 38“.

Kmetje, krojači! Pozor!

Svoji k svojim!

Mlatilnica od 50 gld naprej.
 Reznica od 30 gld. naprej.
 Čistilni stroj od 42 gld. naprej.
 Šivalni stroj (Singer) od 32 gld. naprej prodaja

Matija Kostainšek, trgovec na Dolu (327) 3-1 pri Hrastniku.

Mesto distriktnega zdravnika na Vranskem

je razpisano z letno nagrado 1400 kron.

Razven sposobnosti po § 15 postave s 23. junija 1892. dež zak. št. 35, se zahteva temeljito znanje slovenščine.

Nagrada velja kot pavšalna odškodnina za vse po § 58 ubožne postave okrajno blaginico zadevajoče troške, kateri dosihmal niti 100 kron na leto niso znašali.

Ponudbe je vložiti pri distriktnem odboru na Vranskem do 10. septembra 1900.

(326) 3-1

Ottenschläger, načelnik.

Slovenskega stenografa

sprejme takoj

notar Hudovernik v Kostanjevici.

(329) 3-1 Plača po dogovoru.

Zanesljivo dobri stroji!

Jako nizke cene!

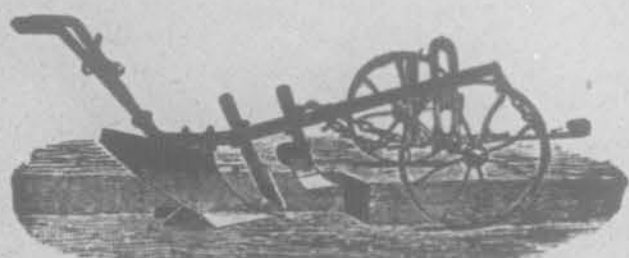
Karol Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek

zaloga poljedelskih strojev

Dunajska cesta št. 18. Ljubljana Dunajska cesta št. 18.

prilagočajo svojo veliko zalogo raznovrstnih poljedelskih strojev kakor: lahko tekoče gepeljne, mlatilnice najnovejše sestave in prav lahko tekoče, tudi take z ležišči na kroglice (Kugellager) slamotresnike s pomočjo katerih se pri vsaki mlatilnici 2 človeka prihranijo in se lahko na vsako mlatilnico pripravijo trije za žito čistiti, stroje za kositi in žeti s 1 ali z 2 konji najnovejše ameriške sestave in so prav lahko tekoči (dajo se tudi na poskušnjo).

Potem tudi mline za sadje s kamenitimi valerji, stiskalnico, škropilnico proti peronospori, jeklene pluge, katere ni treba prav nič držati, travniške brane, slamotresnice in sploh vse stroje za poljedelstvo, kakor tudi fino kovane, bakrene kotle za žganje kuhati.

Za strokovno točno izvršilo vsakega naročila jamčimo.

Vedno čez 200 strojev v zalogi.

Vsakdo, ki namerava kakšen stroj kupiti, naj si popred ogleda našo veliko zalogo in se o izbornosti strojev prepriča.

Slovenska trdka!

Iz Etter-jevega sadnega soka,

ki se pripravljajo iz naravnega sadja, vedel tega prost vsake kemične primesi ter ga ni smeti zamenjati z vsebino „umetnega vina“, zamore si vsakdo z malim trudom in neznatnimi stroški napraviti izvrstno, vzdržujočo se in krepčilno

Dobiva se v Mokronogu pri Mariji Šbili, v Galiciji pri Francu Senici, v Celju pri Jos. Pollanetzu, v Mariboru pri Gotfridu Ketzu, v Oplotnici pri Alojzu Wallanda, v Konjicah pri M. Ogorevcu in v Poljčanah pri Karolu Simma.

(255) 20-17

Lastnina in tisk D. Hribar-ja v Celju.

Odgovoren za tisk Ivan Spindler.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ante Beg.

Gostilna v „Narodnem domu“

v Celju

odda se od 1. oktobra 1900 pod jako ugodnimi pogoji v najem.

Ponudbe sprejema do 20. avgusta 1900 gostilničarski odtok v „Narodnem domu“ v Celju

Vožne karte in tovarni listi v

AMERIKO.

Kralj belgijski poštini parnik

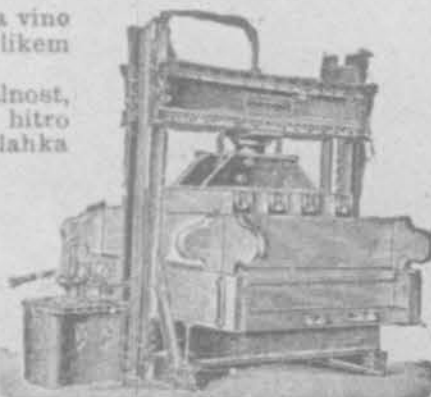
Red Star Linie iz Antverpa naravnost v Novi Jork in Filadelfijo. Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje Red Star Linie. Dunaj IV. Wienergürtel 20 ali pa Julij Popper, Bahnstr. 8, Innsbruck.

Hidravlične stiskalnice

najnovejšega izdelka za vino in sadni mošt v velikem razmerju.

Največja pridelovalnost, iztisni največ mošta, hitro delo, preprosta in lahka strežba.

Ročne stiskalnice za grozdje in sadje, ter grozdni in sadni mlinci kakor popolne priprave za napravljanje mošta stalne in vozeče izdelujejo ter razpošiljajo pod

jamstvom posebnosti v najnovejših, najboljših, in odkovanih skušanih konstrukcijah

Th. Mayfart & Co.

c. kr. priv. tovarne poljedelskih strojev, livarne železa in parne kovačnice.

Dunaj, II/1 Taborstrasse Nr. 71.

Obsežni katalogi in priznalna pisanja brezplačno. Želi se zastopnikov in preprodajalcev.

Na drobno.

Na debelo.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12

prilagočajo različne poljedelske stroje priznane najboljšega izdelka, kakor: mlatilnice, slamotresnice, čistilnice za žito, mline za žito vejati, stiskalnice za sadje in grozdje itd.

Vedno velika zaloga cementa, najboljšega gornještajarskega železa, stavbenih potrebščin, traverz, okovov, samokolnic, poljskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov, peči in sploh vsega v to stroko spadajočega blaga.

Slavno občinstvo vabim najljubše, si pri priliki ogledati mojo trgovino in zalogo.

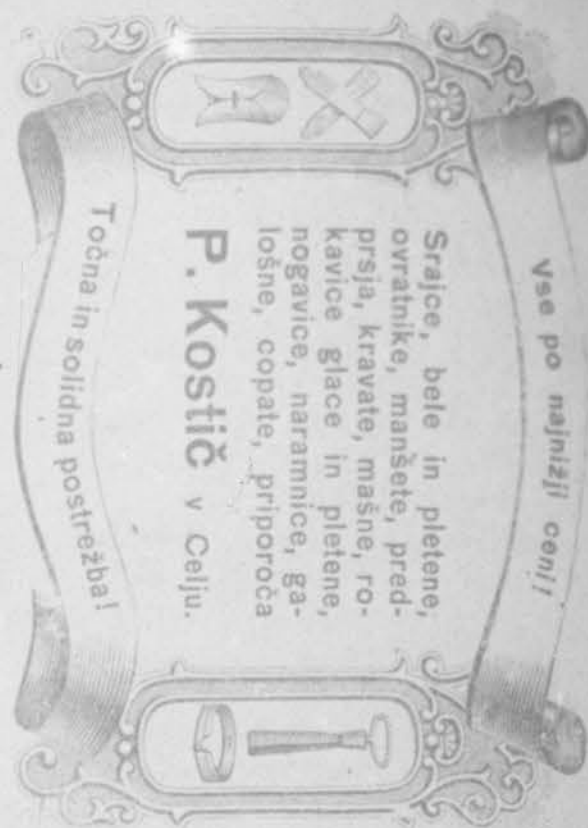
Cene nizke.

Postrežba točna.

sadno pijačo.

10 litrov sadnega soka, ki se brez vsake druge primesi zmeša s 100 do 130 litri navadne vode, daje po naravnem vrenju 110 do 140 litrov čvrstega, čistega, okrepečjega

sadnega vina.

P. Kostić v Celju.

Točna in solidna postrežba!

Vse po najnižji ceni!

Mala trgovina

(325) 3-2

s trafiko in z dobrim prometom pri farni cerkvi, 1 uro od postaje, se da zaradi premnogih opravkov pri posvetu v najem. — Kje, pove upravnštvo „Domovine“ v Celju.

Peter Šmid,

žganjekuh v Selcih nad Škofjeločo

prilagočajo fini brinjevec liter 2 K 40 v., borovničovec liter 2 K 60 v. Domač izdelki v večji množini. Trgovcem 10% popust. (330) 3-1

Trgovskega pomočnika

izurjenega v prodaji mešanega blaga, sprejme takoj „Kmetijsko društvo v Marnbergu.“ Plača po dogovoru. (322) 3-3

Iščem

prilagočajo gostilno kupiti ali v najem v kraju, kjer bi se lahko mesarija vpeljala. Ponudbe upravnštvu tega lista pod „100 gostilna“. (318) 2-2

Proda se

prostovoljno ednonadstropna hiša

v Celju, na ugodnem prostoru jako prikladna za malo trgovino s tremi stanovanji in prostorno obrtno delavnico, ki bi lahko služila za magacine. — Vpraša naj se pri

dr. L. Filipiču, odvetniku v Celju.